

Rabobank

Position Paper Actieplan MKB-financiering

Inleiding

De Tweede Kamer spreekt op 19 november 2014 over het (aanvullend) actieplan MKB financiering. De Rabobank verwelkomt de in het actieplan aangekondigde initiatieven. Het MKB vervult immers een cruciale rol in de economie. De Rabobank hecht van oudsher bovendien zeer aan het MKB. In dit position paper gaan wij in op zeven punten uit het actieplan, die wij ook per brief met Kabinet en Tweede kamer gedeeld hebben:

1. Het belang dat het plan hecht aan meer 'weerstandsvormen' van MKB'ers.
2. De noodzaak om meer voorlichting te geven over beschikbare overheidsregelingen en om informatieloketten voor ondernemers samen te voegen.
3. Het pleidooi voor nieuwe financieringsvormen.
4. De beschikbare budgetten voor BMKB- en GO-regelingen.
5. De beschikbaarheid van kapitaal voor ondernemers
6. De voorgenomen uitbreiding van Standard Business Reporting naar SBR+.
7. De uitbreiding van Credits.

Reactie op zeven punten uit het actieplan

Het MKB heeft meer vermogen nodig maar moet daar de passende prijs voor accepteren

De nadruk in het aanvullende actieplan op het verhogen van

het weerstandsvormen van MKB'ers lijkt ons zeer verstandig.

De toegenomen volatiliteit van de samenleving zorgt dat ondernemen anno 2015 risicovoller is dan in het verleden. Ondernemingen moeten meer dan ooit het vermogen hebben om zich snel aan te passen aan de veranderende omstandigheden. Dit geldt voor technologische innovaties, maar zeker ook voor klantgedrag. Voor ondernemingen is het lastiger geworden langjarig te bouwen op de klantwensen van vandaag. Hierdoor is een grotere financiële buffer benodigd om de schokken op te vangen. Dit leidt tot een andere samenstelling van de rechterzijde van de balans, met meer eigen kapitaal en/of meer financiering met een risicodragend karakter.

De Nederlandse Investeringsinstelling (NII) speelt mogelijk een rol bij het aantrekken van extra vermogen voor het MKB, al staat deze nog aan het begin van de realisatiefase. Enig realisme is op zijn plaats: partijen als pensioenfondsen en private equity hanteren een rendementseis die hoger ligt dan het huidige niveau van bancaire financiering. De ondernemer moet in zijn bedrijfsplan dus rekening houden met de hogere kosten voor risicodragend vermogen ten opzichte van de kosten van een bancair krediet en tevens met extra eisen die kapitaalverschaffers stellen, bijvoorbeeld inspraak in de onderneming. Niet elke ondernemer is daartoe bereid. Toch biedt een goede combinatie van eigen vermogen en krediet

wat ons betreft de beste uitgangspositie voor een sterke bedrijfsbalans.

Bedrijven kunnen beter geïnformeerd worden over financieringsvormen en overheidsregelingen

De transformatie van de balansen van de MKB'ers vergt tijd en daarnaast is een goed begrip van de verschillende oplossingen noodzakelijk om de juiste keuzes te maken. Het is belangrijk dat er meer voorlichting komt over de verschillende financieringsvormen en de beschikbare overheidsregelingen voor het MKB. De Rabobank wil ondernemers hierbij helpen. Niet alleen met kennis op sites als www.rabobank.nl en www.ikgastarten.nl maar ook met het bieden van voorlichting op klantbijeenkomsten en mini-master opleidingen voor onze leden. Samen met MKB-Nederland bieden we programma's aan als The Next Entrepreneur en Port4Growth waar het ontwikkelen van de kwaliteiten van de ondernemer op meerdere vlakken centraal staat. Daarbij gaat het om informele netwerken en het uitwisselen van kennis en ervaring tussen ondernemers. Met deze initiatieven geven wij invulling aan enkele ambities uit uw actieplan. Uiteraard wordt het wijd verspreide netwerk van de lokale Rabobank daarbij ingezet om de klant te wijzen op de verschillende financieringsaanbieders die, naast de bancaire faciliteiten, de ondernemers in staat stellen het optimale groeipad te bewandelen. Er zijn op het moment uiteenlopende regelingen voor ondernemers, zowel privaat als publiek. In sommige regio's meer dan 200. We steunen daarom het voornemen van het Kabinet tot het combineren van een aantal loketten voor ondernemers.

Rabobank staat open voor nieuwe financieringsvormen en vraagt aandacht voor het toezichtkader om dat goed mogelijk te maken

De Rabobank vindt de onverminderde inzet van het kabinet op het stimuleren van verschillende financieringsaanbieders positief. Veel van onze klanten kunnen hier hun voordeel mee doen en in de praktijk ontstaan er meer en meer voorbeelden van ondernemingen die vanuit verschillende bronnen een robuuste financieringsstructuur kunnen opzetten. Om vertrouwen in die financieringsstructuren te kunnen waarborgen is vervolgens een passend toezicht op

de handelswijze en financiële stabiliteit van deze nieuwe aanbieders vereist. In het belang van de ondernemers, maar zeker ook van de veelal particuliere investeerders in deze financieringsvormen. Dit toezicht moet passend zijn naar de omvang en complexiteit.

Voor goede bedrijven is er krediet, ook voor kleine bedrijven

Voor een gezonde bedrijfsvoering is het voor de Rabobank van belang financieringen te blijven verstrekken aan bedrijven met een goed perspectief. Dit geldt zeker ook voor kleine ondernemers. Ondernemers, groot en klein, vormen de kern van onze klanten en leden en de betrokkenheid bij deze ondernemingen brengt met zich mee dat de Rabobank geen onderscheid maakt op omvang van de onderneming. Voor de beeldvorming: 1 op de 5 goedgekeurde kredietaanvragen bij de Rabobank is een financiering aan een onderneming met een omvang kleiner dan EUR 50.000. De Rabobank organiseert deze dienstverlening zodanig dat deze zowel efficiënt is als klantgericht. Virtuele kanalen spelen daarbij een steeds belangrijkere rol.

Garantieregelingen werken ondersteunend, budget mee laten ademen met de economie

Garantieregelingen zoals BMKB en GO vervullen naar ons inzicht een cruciale rol daar waar het risico van de financiering bancair gezien net te hoog is en de onderneming zelfstandig onvoldoende zekerheden kan inbrengen. De overheid ondersteunt hiermee ondernemingen op een wijze die de markt zelf niet (geheel) kan oppakken. Wij bepleiten dat de beschikbare budgetten op peil blijven nu de economie weer gaat aantrekken, omdat het beroep erop dan zal toenemen. Immers, de regelingen vereisen een bestendig toekomstperspectief voordat zij kunnen worden ingezet. Hierbij past dan ook dat de ruimte weer beperkt wordt zodra economie op volle toeren draait.

SBR+ is een belangrijke stap

MKB-ondernemers hebben een relatief risicovol profiel door de geringe omvang, de afhankelijkheid van de ondernemer zelf en de beperkte productmarkt combinatie. Een groot bedrijf kan nu eenmaal makkelijker haar activiteiten diversifiëren. Daarnaast is informatie-

asymmetrie vaak een beperkende factor voor het MKB om financiering aan te trekken. Zeker daar waar het gaat om risicovollere investeringen is een adequaat management informatiesysteem onontbeerlijk. Om de vergelijkbaarheid, uitwisseling en interpreteerbaarheid te vergemakkelijken is de Rabobank als sinds 2008 betrokken bij het Standard Business Programma. Door standaardisatie en automatisering wordt het uitwisselen van eenduidige verantwoordingsgegevens naar de Belastingdienst, Kamer van Koophandel en de bank mogelijk gemaakt. Voor de gehele keten maakt dit betere, betrouwbaardere en snellere beschikbaarheid van ondernemingsdata mogelijk.

Met het opnemen van SBR+, de opvolger van SBR, als bijdrage aan de financierbaarheid van het Nederlandse MKB wordt een belangrijke volgende stap gezet in verbeterde informatie uitwisseling en hiermee het beperken van informatie-asymmetrie.

SBR+ moet naar onze mening overigens niet verward worden met een datakluis waar alle belanghebbenden de financiële gegevens van een ondernemer kunnen raadplegen. Hiervoor staat de Kamer van Koophandel opgesteld. Wel kunnen andere dan de nu bestaande uitvragende partijen aansluiten op de SBR methodiek. De infrastructuur die door de banken voor dit doel gezamenlijk is opgezet, en die technisch en functioneel gelijk is aan de infrastructuur bij de overheid, is hier al voor geschikt. De betrokken Nederlandse grootbanken nodigen dan ook alle partijen uit die menen hun voordeel te kunnen doen met de financiële gegevens van Nederlandse MKB'ers om het aansluitingsproces zo snel mogelijk in gang te zetten. Het is en dient in de ogen van de Rabobank zo te blijven dat de klant, de ondernemer in dit geval, eigenaar is en blijft van de gegevens en dat alleen zij kunnen beslissen wie als ontvanger van de ondernemingsgegevens wordt aangemerkt.

Qredits uitbreiden positief voor kleine bedrijven maar dit vraagt wel om meer monitoring

Ter ondersteuning van de allerkwetsbaarste ondernemingen, die in het reguliere bankwezen niet voor een financiering terecht kunnen, is eind 2008 Qredits opgezet als vangnet

achter de banken opgezet. De Rabobank is als financier van Qredits betrokken en ruim 80 medewerkers van de Rabobank zijn als vrijwillige coach actief bij één of meerdere kwetsbare ondernemingen om hen de kans te geven hun onderneming van de grond te krijgen en om voor een eventuele vervolgfianciering bij een commerciële partij terecht te kunnen. De voorgenomen uitbreiding van het product MKB-krediet tot €250.000 kan bijdragen aan de business case van Qredits en ook een aantal wat grotere ondernemingen op weg helpen. Gezien de extra risico's die de hogere kredietverstrekking met zich meeneemt, niet in de laatste plaats voor de overheid die het grootste deel van de risico's op zicht neemt, is adequate monitoring van de performance van de prestaties van die ondernemingen van groot belang. Ook Qredits zal, mede gezien de toegenomen omvang van de individuele financieringen, haar beheer moeten verbeteren. In de komende maanden gaan de banken in nauw overleg met Qredits met als doel om het betalingsverkeer van onze wederzijdse klanten inzichtelijk te maken voor Qredits. Om het oorspronkelijke doel van Qredits niet uit het oog te verliezen is de Rabobank van mening dat de thans voorgenomen verhoging de laatste moet zijn. De focus moet liggen op kwalitatieve verstrekking van ondernemerskredieten met een acceptabel risicoprofiel voor investeerders en overheid met een passende begeleiding zodat de slaagkans van deze ondernemingen zo groot mogelijk wordt gemaakt. De Rabobank zal zich ook blijvend inzetten om haar medewerkers te stimuleren de rol van coach bij een onderneming via Qredits op zich te nemen.

Kabinetsbeleid gericht op export, innovatie en ondernemerschap levert ook een stimulans

De Rabobank vindt in aanvulling op bovenstaande zeven punten uit het actieplan ook de langjarige initiatieven van het Kabinet voor het MKB belangrijk, zoals het beleid gericht op exportbevordering, het Dutch Good Growth Fund dat onlangs is ingesteld, de stimulering van ondernemerschap, beperking van regeldruk voor ondernemers, het creëren van extra kansen voor starters en meer kennisdeling tussen bedrijfsleven en kennisinstituten zoals mbo's, hogescholen en universiteiten.

Tot besluit

'Samen sterker maken'. Dit motto past Rabobank onverkort toe op het MKB, dat in onze economie zo'n cruciale rol vervult. De Rabobank is in grote lijnen positief over het kabinetsbeleid en staat open voor gesprekken met alle betrokken partijen over de invulling van maatregelen en het aandeel dat onze bank daarbij kan vervullen.

Informatie

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Bouke de Vries, Bestuursadviseur Public Affairs.
Telefoon: 030 – 21 61 195 of mail: Y.B.Vries@rn.rabobank.nl